

Raport

z pierwszego spotkania dyskusyjnego w sprawie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH 140027 Gołe Łąki

Spotkanie dyskusyjne odbyło się w dniu 22 września 2011 r. w siedzibie Nadleśnictwa Garwolin przy ul. Głównej 3, w Miętnej. W obradach uczestniczyło 25 osób, zgodnie z listą obecności stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego protokołu. O spotkaniu zostało powiadomionych 10 zainteresowanych podmiotów (osób fizycznych i instytucji).

Spotkanie rozpoczął p. dr Michał Falkowski – wykonawca projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki, następnie głos zabrał p. dr Mieczysław Stachowiak – koordynator merytoryczny projektu, reprezentujący Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy. Po przywitaniu uczestników udzielone zostały informacje wyjaśniające cel spotkania i zaproponowany został następujący porządek obrad:

1. „*Obszary Natura 2000 - idea przewodnia, podstawy prawne, funkcjonowanie i sposoby zarządzania*” – prezentacja multimedialna
2. Dyskusja
3. „*Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 - czym są, w jaki sposób i na jakiej podstawie są sporządzane, procedura ich ustanawiania, jakie powodują skutki*” – prezentacja multimedialna
4. Przerwa kawowa
5. „*Zespół Lokalnej Współpracy — podstawa utworzenia, skład osobowy, w jaki sposób działa*”
6. Dyskusja i ukonstytuowanie Zespołu Lokalnej Współpracy
7. „*Obszar Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki - przedmioty ochrony oraz projekt planu zadań ochronnych*” – prezentacja multimedialna
8. Dyskusja i wnioski
9. Podsumowanie i zamknięcie spotkania

10. Obiad

Prezentacja p. dr Mieczysława Stachowiaka dotycząca sieci Natura 2000 pt. *Obszary Natura 2000 - idea przewodnia, podstawy prawne, funkcjonowanie i sposoby zarządzania*

W wystąpieniu zostały przedstawione w sposób przejrzysty i syntetyczny cele, zasady ustanawiania, wdrażania i funkcjonowania europejskiej sieci Natura 2000. Omówione zostały dyrektywy Siedliskowa i Ptasia, a także przedstawiona została sytuacja naszego kraju na tle innych państw wspólnoty, w tym błędy, jakie popełniła Polska w początkowej fazie zgłaszania i tworzenia obszarów Natura 2000 i ich dzisiejsze konsekwencje. Podkreślona została słaba lub niekompletna wiedza społeczeństwa na temat programu Natura 2000.

Dyskusja: uczestnicy przyjęli powyższe informacje bez uwag

Prezentacja p. dr Mieczysława Stachowiaka dotycząca projektu *„Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 - czym są, w jaki sposób i na jakiej podstawie są sporządzane, procedura ich ustanawiania, jakie powodują skutki*”

W wystąpieniu wyjaśnione zostało czym jest plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jaką ma podstawę prawną, jakie są cele jego ustanowienia, w jaki sposób będzie powstawał i jakie będzie powodował skutki. Szczególny nacisk położono na obowiązywanie zasady przezorności. W odniesieniu do obszaru Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki poinformowano, że prace nad planem zadań będą przebiegały w trzech etapach:

- I etap, którego celem jest ustalenie terenu i przedmiotów ochrony objętych projektem planu zadań ochronnych oraz określenie zasad upowszechniania informacji o postępkach prac, komunikacji z interesariuszami i utworzeniem Zespołu Lokalnej Współpracy;
- II etap, złożony z trzech modułów obejmuje m.in.: kwerendę dostępnych danych o obszarze Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki i przedmiotach ochrony, weryfikację terenową zebranych informacji, wykonanie cyfrowego opisu granic, ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony, identyfikację rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych oraz ich wpływu na przedmioty ochrony w perspektywie 10 lat, ustalenie celów działań i listy zadań ochronnych, sporządzenie map tematycznych, ustaleniu zakresu i sposobu wykonania (w tym harmonogramu) realizacji zadań i działań ochronnych;

- III etap, dotyczy procesu planistycznego i obowiązku ustosunkowania się do zgłoszonych uwag i postulatów.

Na koniec wystąpienia przekazane zostały sposoby komunikowania się ze: sporządzającym plan zadań ochronnych, opracowującym projekt planu zadań ochronnych oraz z wykonawcą projektu planu zadań ochronnych.

„Zespół Lokalnej Współpracy — podstawa utworzenia, skład osobowy, w jaki sposób działa”

Po przerwie kawowej dr Mieczysław Stachowiak zwrócił uwagę na kluczowy element procesu planistycznego jakim są konsultacje społeczne i ich umocowanie prawne. Poinformował, że w ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki przewidziano powołanie Zespołu lokalnej Współpracy. Jednocześnie zaznaczył, że uczestnictwo w nim jest dobrowolne i przypomniał, że zgodnie z wymogami prawa dotyczącymi ochrony danych osobowych należy złożyć oświadczenia o zgodzie na udostępnianie danych personalnych na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki

Dyskusja: uczestnicy przyjęli powyższe informacje bez uwag

Ukonstytuowanie się Zespołu Lokalnej Współpracy

Na podstawie zgłoszeń uczestników spotkania utworzono Zespół Lokalnej Współpracy w następującym składzie:

Koordynator projektu:

- 1) Mieczysław Stachowiak – Katedra Kształtowania i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy

Wykonawca projektu planu zadań ochronnych oraz ekspert w zakresie siedlisk przyrodniczych:

- 2) Michał Falkowski – Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody „EcoFalk” Michał Falkowski

Przedstawiciele zainteresowanych osób i podmiotów:

- 3) Maciej Omelaniuk – RDOŚ w Warszawie
- 4) Anna Sitek – Starostwo Powiatowe w Garwolinie
- 5) Katarzyna Legat –Urząd Gminy w Parysowie
- 6) Jan Karwowski – Nadleśniczy Nadleśnictwa Garwolin

- 7) Zbigniew Bajdor – z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Garwolin
- 8) Lucyna Błędowska – Nadleśnictwo Garwolin
- 9) Krystyna Nowicka-Falkowska – adiunkt Zakład Botaniki, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

„Obszar Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki - przedmioty ochrony oraz projekt planu zadań ochronnych”

W wystąpieniu dr Michał Falkowski scharakteryzował siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 PLH140027 Gołe Łąki. Zapoznał zebranych z metodyką jaka została wykorzystana w badaniach terenowych. Omówione zostały wskaźniki struktury i funkcji służące do oceny stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i ich reprezentatywności. W dalszej części przedstawił cele PZO, opisał działania jakie należy podjąć by utrzymać lub poprawić stan zachowania siedlisk przyrodniczych. Omówił działania: z zakresu czynnej ochrony, monitoringowe oraz uzupełniające wiedzę o siedliskach Obszaru.

Dyskusja

- p. Jan Karwowski (Nadleśnictwo Garwolin) zapytał kto będzie nadzorował lasy na gruntach prywatnych w Obrębie obszarów Natura 2000, do których należą również Gołe Łąki? Wyjaśnił, że jak dotąd nadzorują tereny zalesione na gruntach prywatnych Lasy Państwowe w ramach umów ze starostami.
- p. Mieczysław Stachowiak odparł, że na to pytanie jak też wiele innych, wkrótce będzie musiała odpowiedzieć Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.
- p. Katarzyna Sitek (Starostwo Powiatowe w Garwolinie) poprosiła o wyjaśnienie odpowiedzialności właściciela gruntu za siedliska i gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000.
- p. Mieczysław Stachowiak rzeczowo wyjaśnił na czym polega taka odpowiedzialność, z jakich zapisów prawnych ona wynika i jakie mogą być konsekwencje w przypadku doprowadzenia do pogorszenia się stanu zachowania przedmiotów ochrony.
- p. Lucyna Błędowska (Nadleśnictwo Garwolin) wyraziła zaniepokojenie bardzo wygórowanymi jej zdaniem wskaźnikami jakimi są: martwe drewno i wiek drzewostanu. Stwierdziła, że bardzo trudno w większości nadleśnictw będzie sprostać tym wymogom, ponieważ niewielki procent powierzchni drzewostanów ma wiek ok. 80 lat. Te powyżej 100 lat stanowią znikomy odsetek ogólnej powierzchni leśnej.

- p. Michał Falkowski przyznał, że wiele wskaźników jest jego zdaniem „wyśrubowanych” w górę i nieodpowiadają one realiom ani przyrodniczym, ani gospodarczym. Jako przykład podał grąd w jednym z rezerwatów. Występuje tu tzw. faza graba osiągnącego wiek ok. 70-80 lat. Według kryteriów GIOŚ w przypadku, tego co wyraźnie podkreślił bogatego w gatunki charakterystyczne zwłaszcza w aspekcie wiosennym (kokorycze pusta i pełna, śnieżyczka przebiśnieg, zdrojówka rutewkowata, zawilec żółty i gajowy, ziarnopłon, złoć żółta) należałoby dać ocenę U2. Ponieważ parametry: wiek drzewostanu, ilość martwego drewna, odnowienie naturalne, udział gatunków w drzewostanie poza wczesnosukcesyjnymi, struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu – należałoby uznać za U2. Zaznaczył, że nie widzi w takim przypadku możliwości wprowadzenia jakichkolwiek działań ochronny czynnej, zmierzających do poprawy stanu zachowania. Byłyby one nielogiczne i w sprzeczności z naturalnym rozwojem tej konkretnej fitocenozy leśnej. W okresie 10 lat PZO nie ma możliwości polepszenia stanu ochrony. Parametry ulegną poprawie stopniowo w miarę starzenia się drzewostanu co jest kwestią wielu dekad.
- p. Katarzyna Sitek (Starostwo Powiatowe w Garwolinie) zauważyła, że z przedstawionej prezentacji jednym z najważniejszych zagrożeń jest zaburzenie stosunków wodnych. Wzdłuż południowej granicy obszaru przebiega rów melioracyjny, który za pomocą przepustu przecina drogę gminą. Zadała pytanie - Czy udrożnienie i oczyszczenie tego rowu może skutkować pogorszeniem się stanu ochrony siedlisk? A jeśli tak to jakie wobec tego podjąć działania by nie zniszczyć istniejącej drogi a jednocześnie chronić przyrodę?
- p. Michał Falkowski odpowiedział, że w wyniku konserwacji rowu może dojść do pogorszenia się warunków hydrologicznych w obrębie obszaru i tym samym siedlisk przyrodniczych. Dodał, że jednym z rozwiązań byłaby budowa progów.
- p. Jan Karwowski (Nadleśnictwo Garwolin) kontynuując temat potwierdził skuteczność budowy progów spiętrzających. Kierowane przez niego Nadleśnictwo od wielu lat z powodzeniem wdraża program małej retencji i podał liczne przykłady.

Zakończenie spotkania

Po zakończeniu dyskusji p. dr Mieczysław Stachowiak przypomniał wszystkim, że wszelki informacje dotyczące prac nad projektem planu zadań dla PLH140027 Gołe Łąki a zawarte są na publicznie dostępnej Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej i podał strony WWW.

Protokołował
Michał Falkowski